

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

(TAP-17-1377(2) (17-12314))

2017-10-26 Nr. NV-2732

Vilnius

Projektų rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projektų tikslas: Pertvarkyti teritorines darbo biržas į vieną juridinį vienetą, siekiant užtikrinti efektyvų valdymą ir kokybiškas paslaugas bedarbiams ir darbdaviams.

Dabartinė situacija:

- Užimtumo rėmimo politiką įgyvendina Lietuvos darbo birža ir 10 teritorinių darbo biržų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos), kurios yra biudžetinės įstaigos, turinčios juridinio asmens statusą.
- Sistemoje dirba 1433 darbuotojai (1072 valstybės tarnautojai ir 361 pagal darbo sutartį dirbantis darbuotojas). Iš jų 23 vadovaujantys darbuotojai, 128 vykdo administracines funkcijas, 174 priežiūros ir kontrolės funkcijas, 908 tiesiogiai aptarnauja klientus. Administracines funkcijas vykdančios darbuotojai (kartu su vadovais) sudaro 24,5 proc. visų pareigybių, vienam vadovui tenka 5,4 darbuotojų.
- Vidutinis tiesiogiai su klientais dirbančio darbuotojo darbo krūvis per mėnesį – 405 klientai (EBPO rekomendacija – 150 klientų).
- Dėl sudėtingos institucinės struktūros procesai ir sprendimų priėmimas trunka gana ilgą laiką. Įgyvendinami pertekliniai priemonių planavimo, kontrolės procesai, dubliuojamos stebėsenos, kokybės užtikrinimo funkcijos ir veiklos.
- Lietuvos darbo biržos išlaikymo išlaidos 2016 m. sudarė 21,3 mln. Eur., 2017 m. skirta 22,4 mln. Eur.

Projektų esmė: Siūloma:

- **Teritorines darbo biržas prijungti prie Lietuvos darbo biržos ir nuo 2018 m. spalio 1 d. įsteigti vieną juridinį vienetą – Užimtumo tarnybą** prie SADM (būtų atsisakyta 10 teritorinių darbo biržų juridinio asmens statuso).
- **Užimtumo tarnybai perduoti teritorinių darbo biržų kompetencijas.** Užimtumo tarnyba teiktų darbo rinkos paslaugas, įgyvendintų aktyvios darbo rinkos politikos priemones, užimtumo didinimo programas, vykdytų stebėseną, suteiktų socialinės įmonės statusą, išduotų leidimus dirbti Lietuvoje ir kt.
- **Prie Užimtumo tarnybos įsteigti Tarybą**, kuri svarstytų ir teiktų pasiūlymus dėl Užimtumo tarnybos veiklos, užimtumo priemonių, profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašo, Užimtumo tarnybos išlaidų šamatos, metinės veiklos ataskaitos ir kt. Taryba veiktų dvišalio bendradarbiavimo pagrindu ir būtų sudaryta **iš 12 narių, atstovaujančių lygiomis dalimis**

valstybės institucijoms ir darbdaviams. Tarybos narių delegavimo tvarką nustatytą ir jos sudėtį bei nuostatus tvirtintų Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Lydinčiuose įstatymų projektuose **Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų pavadinimas pakeičiamas į Užimtumo tarnybą** prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Ivykdžius darbo biržų pertvarką:

- ***pareigybių skaičius sumažėtų 10 proc.*** arba 143 pareigybėmis (iš dabar esančių 1433 liktų 1290 pareigybių);
- ***vadovaujančių darbuotojų skaičius sumažėtų 54 proc.*** (iš dabar esančių 223 vadovaujančių darbuotojų liktų 103);
- vienam ***vadovui tektų 11,5 darbuotojų*** (dabar – 5,4);
- ***administracines funkcijas vykdantys*** darbuotojai (kartu su vadovais) ***sudarytų 12,1 proc.*** visų pareigybių (dabar – 24,5 proc.; sumažėtų 195 pareigybėmis – iš dabar esančių 351 liktų 156 pareigybės);
- ***klientų aptarnavimo funkcijas vykdantys*** darbuotojai ***sudarytų 76,4 proc.*** visų pareigybių (dabar – 63,3 proc.; padidėtų 78 pareigybėmis – nuo dabar esančių 908 iki 986 pareigybių).
- ***vienam darbuotojui tenkantis*** vidutinis mėnesio ***darbo su klientais krūvis sumažėtų nuo 405 iki 275 klientų.***
- ***sprendimai būtų priimami greičiau ir kompetetingiau.*** Paslaugos būtų teikiamos ***efektyviau,*** orientuojantis į konkretaus darbdavio poreikius ir į konkretaus bedarbio situaciją;
- ***būtų sutaupyta 1,8 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.***

Derinimas:

- Su Finansų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Europos teisės departamentu ir Lietuvos darbo birža suderinta be pastabų.
- Projektai patikslinti pagal Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos statistikos departamento pastabas ir pasiūlymus.
- Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Valstybinė darbo inspekcija ir darbdavių organizacijos išvadų per nustatytą terminą nepateikė (laikoma, kad pritaria).

Atitiktis Vyriausybės programai: Įgyvendina Vyriausybės programos plano 3.5.3.5 priemonę „*Teritorinių darbo biržų ir jų skyrių veiklos optimizavimas*“ (2018 m. III ketv.) ir Vyriausybės rekomendaciją įstaigoms prie ministerijų atsisakyti pavaldžių biudžetinių įstaigų juridinio asmens statuso (Vyriausybės 2011 m. lapkričio 7 d. pasitarimo protokolas Nr. 76, 1.1.3 p.).

Projektas įtrauktas į Vyriausybės pasiūlymus dėl Seimo rudens sesijos darbų programos (numatyta svarstymo Seime data – spalio).

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdyje B dalyje, o pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-10-26 išvados 3 p. pateiktas redakcines pastabas projektą patikslinti prieš pateikiant jį pasirašyti Ministrui Pirmininkui.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Rasa Laiconienė

Rasa Laiconienė, tel. 8 706 63853, el.p. rasa.laiconiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017 -10- 20 Nr. (13.1-51) SD - 5945

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, siekdama įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 3.5.3 papunktyje nurodytą veiksmą „Teritorinių darbo biržų ir jų skyrių veiklos optimizavimas“ ir atsižvelgdama į Vyriausybės rekomendaciją įstaigoms prie ministerijų, kuria siūloma atsisakyti pavaldžių biudžetinių įstaigų juridinio asmens statuso (Vyriausybės 2011 m. lapkričio 7 d. pasitarimo protokolas Nr. 76, 1.1.3 papunktis), taip pat įgyvendindama 2014 m. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendaciją, kuria siūloma išgryninti ir sumažinti realų klientus aptarnaujančių darbuotojų darbo krūvį, bei 2016 m. vasario mėn. Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato pateiktas rekomendacijas dėl Lietuvos darbo biržos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) efektyvumo didinimo, teikia svarstyti Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo projektus: Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 4, 6, 7, 14 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 44¹, 45, 57, 58, 60, 62, 62¹, 101, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 27 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams

įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo Nr. XI-1860 6, 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 8 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 13, 19 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – susiję įstatymų projektai). Įstatymo projektas ir Įstatymo projekto bei su juo susijusių įstatymų projektų aiškinamasis raštas (toliau – Projektų aiškinamasis raštas) patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės ir Teisės grupės pastabas.

Įstatymo projektas patikslintas atsižvelgiant į šias Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. spalio 6 d. išvadoje Nr. NV-2546 pateiktas pastabas:

1. Atsižvelgiant į 2 pastabą ir Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės 2017 m. spalio 6 d. išvadoje Nr. NV-2554 pateiktą 1 pastabą dėl Tarybos prie Užimtumo tarnybos (toliau – Taryba) steigimo poreikio tikslingumo, Projektų aiškinamasis raštas papildytas argumentais, pagrindžiančiais Tarybos įtvirtinimo būtinumą (Taryba steigiama siekiant tvaraus užimtumo bei Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) vykdomos veiklos skaidrumo; pagrindinis Tarybos tikslas bus identifikuoti darbo rinkos poreikius, atspindinčius regionų darbo rinkos padėtį, ir tobulinti Užimtumo tarnybos veiklą taip, kad minėti poreikiai būtų patenkinti).

2. Atsižvelgiant į 4 ir 5 pastabas, Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo (toliau – Įstatymas) 16 straipsnio 4 dalyje patikslintos Tarybos funkcijos bei jų dėstymo tvarka, nustatyti subjektai, kuriems bus teikiamos Tarybos išvados ir pasiūlymai, – Užimtumo tarnyba ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, taip pat nustatyta, kad bus tvirtinami Tarybos veiklos nuostatai.

3. Atsižvelgiant į 6 pastabą, Projektų aiškinamasis raštas papildytas informacija apie Užimtumo tarnybos veiklos organizavimą atsisakius teritorinių darbo biržų (atsisakius teritorinių darbo biržų, Užimtumo tarnyboje bus įsteigti struktūriniai padaliniai, kurie užtikrins tolesnį užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimą. Planuojama, kad Užimtumo tarnybą sudarys šeši departamentai. Keturi iš šių departamentų bus tolygiai išdėstyti regioniniu principu ir apims Šiaurės, Rytų, Vakarų ir Pietų Lietuvos regionus, kiti du bus centriniam Užimtumo tarnybos padalinyje. Taip pat išliks ir klientų aptarnavimo skyriai, kurie bus beveik kiekvienoje savivaldybėje).

4. Atsižvelgiant į 8 pastabą, Įstatymo projekto 19 straipsniu keičiamo Įstatymo 40 straipsnyje patikslinta keičiama formulė, įrašant žodį „paskutinio“.

5. Atsižvelgiant į 3, 7 ir 9 pastabas, patikslintos Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 16 straipsnio, Įstatymo projekto 14 straipsnio 2 dalimi keičiamo Įstatymo 35 straipsnio 4 dalies 3 punkto, Įstatymo projekto 15 straipsnio 8 dalimi keičiamos Įstatymo 37 straipsnio 14 dalies ir Įstatymo projekto 20 straipsnio 1 dalimi keičiamos Įstatymo 41 straipsnio 2 dalies nuostatos (išbrauktos perteklinės nuostatos, pakeistas atitinkamų Įstatymo projekto straipsnių dalių dėstymas ir kt.).

Dėl Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 1 pastabos, kuria siūlyta, siekiant teisėkūros ekonomiškumo principo, o taip pat siekiant išvengti įstatymų, kuriuose būtų nustatytas konkretus siūlomas įstaigos pavadinimas, keitimosi ne tik šiuo atveju, bet ir ateityje, įvertinti galimybę vietoj konkretaus Užimtumo tarnybos pavadinimo Įstatymo projekte nurodyti apibendrintą įstaigos pavadinimą arba šią įstaigą apibrėžti, nurodant šios įstaigos veiklos paskirtį, teikiame šiuos argumentus:

Įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų pakeitimų projektų aiškinamojo rašto 4 punkte minima, kad užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios biudžetinės įstaigos pavadinimas keičiamas siekiant atpažinimo Europos užimtumo tarnybų tinkle bei įstaigos atitikties tarptautiniuose teisės aktuose įtvirtintoms nuostatomis dėl valstybinių įdarbinimo tarnybų organizavimo (Tarptautinės darbo organizacijos 1948 m. konvencijos Nr. 88 „Dėl įdarbinimo tarnybų organizavimo“ 1 straipsnis ir 3 straipsnio 1 dalis).

Be to, pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas nustato imperatyvius reikalavimus vadovautis aiškumo principu teisėkūroje. Įstatymas nustato darbo ieškančių asmenų užimtumo rėmimo sistemos teisinius pagrindus, darbo rinkos paslaugų teikimą, užimtumo rėmimo priemonių organizavimą ir finansavimą darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams, todėl, Įstatyme nurodžius konkretų įstaigos pavadinimą, būtų aiškesnis Įstatyme įtvirtintų nuostatų taikymas bei nebūtų sudaromos prielaidos jas skirtingai interpretuoti.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, teritorines darbo biržas reorganizuojant prijungimo prie Lietuvos darbo biržos būdu ir nekeičiant įstaigos pavadinimo, teisėkūros našta nebūtų mažesnė, o įtvirtinus apibendrintą įstaigos pavadinimą arba šią įstaigą apibrėžus, nurodant tik šios įstaigos veiklos paskirtį, tokio pobūdžio keitimų ateityje irgi nebūtų išvengta (pvz., pasikeitus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) pavadinimui ar pasikeitus įstaigos veiklos paskirčiai). Pažymėtina, kad Lietuvos darbo birža, kaip užimtumo rėmimo politiką įgyvendinanti įstaiga, buvo įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 394 „Dėl Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ministerijos įsteigimo bei gyventojų užimtumą reguliuojančių normatyvinių aktų tvirtinimo“ ir iki šiol šios įstaigos pavadinimas nebuvo keistas.

Dėl Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės 2017 m. spalio 6 d. pažymoje Nr. NV-2554 pateikto pasiūlymo, kad Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų pertvarka turėtų būti apsvaistyta Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje, paaiškiname, kad, vadovaujantis Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ nuostatomis, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavesta įgyvendinti įstaigų prie ministerijos savininko teises ir pareigas, išskyrus sprendimų dėl šių įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą, kurį, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 8 punkto nuostatomis, priima Vyriausybė. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projektas ir su juo susijusių įstatymų pakeitimų projektai buvo pateikti derinti Trišalėje

taryboje darbdaviams atstovaujančioms organizacijoms, siekiant suderinti nuostatas dėl Tarybos prie Užimtumo tarnybos įtvirtinimo (pastabų per nustatytą terminą nebuvo pateikta).

Patikslintos Įstatymo projekto nuostatos darbo tvarka derintos su Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės ir Teisės grupės atstovais.

Įstatymo projektą ir su juo susijusius įstatymų pakeitimų projektus parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento Darbo rinkos skyriaus patarėja Aistė Zedelytė-Kaminskė, tel. 8 706 64211, el. p. aiste.zedelyte@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projekto ir susijusių įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 7 lapai.
3. Įstatymo projektas, 14 lapų.
4. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 15 lapų.
5. Susijusių įstatymų projektai, 33 lapai.
6. Susijusių įstatymų projektų lyginamieji variantai, 34 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Aistė Zedelytė-Kaminskė, tel. 870664211, el. p. aiste.zedelyte@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 4, 6, 7, 14 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 44¹, 45, 57, 58, 60, 62, 62¹, 101, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 27 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo Nr. XI-1860 6, 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo

įstatymo Nr. VIII-450 8 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 13, 19 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrą Liną Kukuraitį, o jam negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrę Eglę Radišauskienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Kalba sutvarkyta

V. Kušp
2017-10-16

Teisės skyriaus vedėja
A. Kynkevič
2017-10-17

**LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25,
26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybės) 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 3.5.3 papunktyje nurodytą veiksmą „Teritorinių darbo biržų ir jų skyrių veiklos optimizavimas“ ir atsižvelgti į Vyriausybės rekomendaciją įstaigoms prie ministerijų, kuria siūloma atsisakyti pavaldžių biudžetinių įstaigų juridinio asmens statuso (Vyriausybės 2011 m. lapkričio 7 d. pasitarimo protokololas Nr. 76, 1.1.3 papunktis).

Įstatymo projektu taip pat siekiama įgyvendinti 2014 m. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) rekomendaciją, kuria siūloma išgryninti ir sumažinti realų klientus aptarnaujančių darbuotojų darbo krūvį nuo 405 iki 150 (EBPO ekspertų pastebėta, kad tiesiogiai su klientais dirbančių teritorinių darbo biržų konsultantų krūviai vidutiniškai per mėnesį išaugo nuo 141 (2008 m.) iki 300 (2013 m.) klientų (Europos Komisijos 2014 m. duomenys). Toks krūvis neleidžia teritorinės darbo biržos konsultantui siūlyti individualius kliento poreikius atitinkančių paslaugų, tokių kaip individualus pokalbis ir individualių užimtumo veiklos planų atnaujinimas per nedarbo laikotarpį, nors tai laikoma svarbiu veiksniu, padedančiu sugrįžti į darbo rinką ir suderinti darbo paklausą ir pasiūlą. Įstatymo projektu siekiama įgyvendinti ir 2016 m. vasario mėn. Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato pateiktas rekomendacijas dėl Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) efektyvumo didinimo (įgyvendinti įstaigos struktūrinius pokyčius, siekiant efektyvaus įstaigos valdymo ir visiško modernizavimo bei sukurti ir įdiegti kokybės vadybos sistemą, siekiant orientuotis į kokybiškų paslaugų teikimą klientui).

Įstatymo projekto tikslas – optimizuoti Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų veiklą, siekiant efektyvaus užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių biudžetinių įstaigų valdymo bei aukštos šių įstaigų teikiamų darbo rinkos paslaugų bei įgyvendinamų užimtumo rėmimo priemonių kokybės darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams. Įstatymo projekto tikslui įgyvendinti numatomi uždaviniai: atsisakyti teritorinių darbo biržų, kaip užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių biudžetinių įstaigų, bei palikti vieną biudžetinę įstaigą, kuriai pereitų visos iki šiol teritorinių darbo biržų vykdytos funkcijos.

Kartu su Įstatymo projektu teikiami susijusių įstatymų pakeitimų projektai: Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 4, 6, 7, 14 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 44¹, 45, 57, 58, 60, 62, 62¹, 101, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 27 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo

įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo Nr. XI-1860 6, 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 8 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 13, 19 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – susiję įstatymų projektai). Susijusiuose įstatymų projektuose tikslinamos atitinkamos įstatymų nuostatos, susijusios su Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų juridinio statuso ir pavadinimo pakeitimu. Siekiant vartojamų sąvokų aiškumo, Įstatymo projekte, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 44¹, 45, 57, 58, 60, 62, 62¹, 101, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte ir Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte tikslinamos nuostatos, susijusios su Lietuvos statistikos departamento skelbiamais šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio rodiklių pavadinimais (suderinama su Lietuvos statistikos departamento vartojamais pavadinimais). Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymas) nuostatas, tikslinama „viešųjų darbų“ nuostata. Įstatymo projekte ir susijusiuose įstatymų projektuose taip pat atsisakoma pridėtinės vertės nesukuriančių nuostatų.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Pagal galiojantį Užimtumo įstatymą, užimtumo rėmimo politiką įgyvendina Lietuvos darbo birža ir teritorinės darbo biržos, kitos valstybės institucijos ir įstaigos, savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys. Lietuvos darbo birža ir 10 teritorinių darbo biržų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Telšių ir Utenos) yra biudžetinės įstaigos, turinčios juridinio asmens statusą, sąskaitų banke, antspaudus ir savo simboliką (iš viso 11 juridinių vienetų). Dėl sudėtingos institucinės struktūros procesai ir sprendimų priėmimas šiose biudžetinėse įstaigose trunka gana ilgą laiką. Įgyvendinami pertekliniai įgyvendinamų priemonių planavimo, kontrolės procesai, dubliuojamos stebėsenos vykdymo, kokybės užtikrinimo funkcijos ir veiklos Lietuvos darbo biržoje ir teritorinėse darbo biržose, taip pat dubliuojamos užduočių stebėsenos funkcijos tarp atskirų teritorinių darbo biržų padalinių. Dėl teikiamų paslaugų kokybės bei suformuoto neigiamo įvaizdžio reikalinga esminė šių biudžetinių įstaigų pertvarka.

Šiuo metu visoje sistemoje dirba 1433 valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai) (223 vadovaujantys darbuotojai, 128 administracines funkcijas vykdantys darbuotojai, 174 darbuotojai, vykdantys su įgyvendinamų priemonių priežiūra ir kontrole susijusias funkcijas, 908 pagrindines funkcijas vykdantys darbuotojai (tiesiogiai aptarnaujantys klientus). Vidutinis mėnesio darbo krūvis, tenkantis vienam tiesiogiai su klientais dirbančiam darbuotojui, – 405 klientai. EBPO ekspertų pastebėta, kad toks krūvis neleidžia

teritorinės darbo biržos konsultantui siūlyti individualius kliento poreikius atitinkančių paslaugų, tokių kaip individualus pokalbis ir individualių užimtumo veiklos planų atnaujinimas per nedarbo laikotarpį, nors tai laikoma svarbiu veiksmu, padedančiu sugrįžti į darbo rinką ir suderinti darbo paklausą bei pasiūlą. 2014 m. pateikta EBPO rekomendacija, kuria siūloma išgryninti ir sumažinti realų vidutiniškai per mėnesį tenkanti klientus aptarnaujančių darbuotojų darbo krūvį nuo 405 iki 150 klientų.

Užimtumo įstatyme apibrėžta Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbų biržų, kaip užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų, kompetencija.

Šiuo metu Lietuvos darbo birža:

1) organizuoja teritorinių darbo biržų veiklą ir kontroliuoja, kaip jos teikia darbo rinkos paslaugas ir įgyvendina aktyvios darbo rinkos politikos priemones ir užimtumo didinimo programas;

2) nustato darbo ieškančių asmenų dalyvavimo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse atrankos kriterijus ir tvarką bei darbdavių, pageidaujančių įgyvendinti aktyvios darbo rinkos politikos priemones, atrankos kriterijus ir tvarką;

3) vykdo šalies darbo rinkos ir įsitvirtinimo joje stebėseną;

4) kartu su savivaldybių institucijomis, socialiniais partneriais svarsto ir teikia pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl priemonių užimtumo problemoms spręsti;

5) suteikia socialinės įmonės statusą ir teikia valstybės pagalbą socialinėms įmonėms Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;

6) organizuoja užimtumo ir socialinių garantijų valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės atleidžiamiesiems darbuotojams įgyvendinimą Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;

7) organizuoja ir koordinuoja profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;

8) išduoda leidimus dirbti Lietuvos Respublikoje ir priima sprendimus Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;

9) atlieka kitas teisės aktų jai nustatytas funkcijas.

Šiuo metu teritorinė darbo birža:

1) teikia Užimtumo įstatyme nustatytas darbo rinkos paslaugas ir įgyvendina šiame įstatyme nustatytas aktyvios darbo rinkos politikos priemones ir užimtumo didinimo programas;

2) vykdo jai priskirtos teritorijos darbo rinkos ir įsitvirtinimo joje stebėseną;

3) registruoja jai priskirtose teritorijose veikiančių įmonių grupės darbuotojų atleidimo atvejus;

4) rengia ir, suderinusi su Lietuvos darbo birža, tvirtina planuojamų įgyvendinti einamaisiais biudžetiniais metais aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo programas ir viešai jas skelbia;

5) atlieka kitas teisės aktų jai nustatytas funkcijas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma atsisakyti nuostatų, kad užimtumo rėmimo politiką įgyvendina juridinio asmens teisės turinčios biudžetinės įstaigos – teritorinės darbo biržos. Teritorinės darbo biržos būtų reorganizuojamos prijungimo prie Lietuvos darbo biržos būdu.

Siekiant atpažinimo Europos užimtumo tarnybų tinkle bei įstaigos atitikties tarptautiniuose teisės aktuose įtvirtintoms nuostatomis dėl valstybinių įdarbinimo tarnybų organizavimo (Tarptautinės darbo organizacijos 1948 m. konvencijos Nr. 88 „Dėl įdarbinimo tarnybų organizavimo“ 1 straipsnis ir 3 straipsnio 1 dalis) ir geresnio įstaigos įvaizdžio formavimo, Įstatymo projektu siūloma pakeisti užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios biudžetinės įstaigos

pavadinimą ir nustatyti, kad užimtumo rėmimo politiką įgyvendina Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba), kuri yra biudžetinė įstaiga, turinti juridinio asmens statusą, veikianti prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, turinti savo sąskaitas banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

Reorganizacijos metu įvykdžius struktūrinius pokyčius, visoje sistemoje pareigybių skaičius sumažės 10 procentų (sumažėtų 143 pareigybėmis – iš dabar esančių 1433 liktų 1290 pareigybių), vadovaujančių darbuotojų skaičius sumažės 54 procentais (iš dabar esančių 223 vadovaujančių darbuotojų liktų 103), administracines funkcijas vykdantys darbuotojai (kartu su vadovais) sudarys 12,1 procento visų pareigybių (dabar – 24,5 procento; sumažėtų 195 pareigybėmis – iš dabar esančių 351 liktų 156 pareigybės), pagrindines klientų aptarnavimo funkcijas vykdantys darbuotojai sudarys 76,4 procento visų pareigybių (dabar – 63,3 procento; padidėtų 78 pareigybėmis – nuo dabar esančių 908 iki 986 pareigybių). Vienam vadovui tenkantis darbuotojų skaičius bus 11,5 (dabar – 5,4). Sumažinus vadovaujančių ir administracines funkcijas vykdančių darbuotojų skaičių ir padidinus tiesiogiai su klientais dirbančių darbuotojų skaičių, vienam darbuotojui tenkantis vidutinis mėnesio darbo su klientais krūvis sumažėtų iki 275 klientų.

Atsisakius teritorinių darbo biržų, Užimtumo tarnyboje bus įsteigti struktūriniai padaliniai, kurie užtikrins tolesnį užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimą. Planuojama, kad Užimtumo tarnybą sudarys šeši departamentai. Keturi iš šių departamentų (Šiaurės, Rytų, Vakarų ir Pietų klientų aptarnavimo departamentai) bus tolygiai išdėstyti regioniniu principu ir apims Šiaurės, Rytų, Vakarų ir Pietų Lietuvos regionus. Kiti du departamentai bus centriniame Užimtumo tarnybos padalinyje (Darbo rinkos ir užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimo departamentas bei Finansų, teisės ir pirkimų departamentas). Taip pat išliks ir klientų aptarnavimo skyriai, kurie bus beveik kiekvienoje savivaldybėje.

Įstatymo projekte siūloma apibrėžti Užimtumo tarnybos kompetenciją. Užimtumo tarnybai pereina iki šiol teritorinėms darbo biržoms nustatytos kompetencijos. Užimtumo tarnybos kompetencija:

- 1) teikia Užimtumo įstatyme nustatytas darbo rinkos paslaugas ir įgyvendina šiame įstatyme nustatytas aktyvios darbo rinkos politikos priemonės bei užimtumo didinimo programas;
- 2) nustato darbo ieškančių asmenų dalyvavimo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse atrankos kriterijus ir tvarką bei darbdavių, pageidaujančių įgyvendinti aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, atrankos kriterijus ir tvarką;
- 3) vykdo šalies ir atskirų teritorijų darbo rinkos ir įsitvirtinimo joje stebėseną;
- 4) kartu su savivaldybių institucijomis, socialiniais partneriais svarsto ir teikia pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl priemonių užimtumo problemoms spręsti;
- 5) suteikia socialinės įmonės statusą ir teikia valstybės pagalbą socialinėms įmonėms Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 6) organizuoja užimtumo ir socialinių garantijų valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės atleidžiamiems darbuotojams įgyvendinimą Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 7) organizuoja ir koordinuoja profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8) išduoda leidimus dirbti Lietuvoje ir priima sprendimus Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9) registruoja grupės darbuotojų atleidimo atvejus;
- 10) rengia ir tvirtina planuojamų įgyvendinti einamaisiais biudžetiniais metais aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo programas ir viešai jas skelbia;
- 11) atlieka kitas teisės aktų jai nustatytas funkcijas.

Siekiant tvaraus užimtumo bei Užimtumo tarnybos vykdomos veiklos skaidrumo, Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad Užimtumo tarnyba užimtumo rėmimo politiką įgyvendina bendradarbiaudama su Taryba prie Užimtumo tarnybos (toliau – Taryba). Taryba, dvišalio bendradarbiavimo pagrindu tarp valstybės institucijų ir darbdavių sudaryta kolegiali institucija, svarstytų Užimtumo tarnybos veiklos organizavimo, atskaitomybės visuomenei ir užimtumo didinimo klausimus ir šiais klausimais teiktų išvadas bei pasiūlymus Užimtumo tarnybai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Pagrindinis Tarybos tikslas bus identifikuoti darbo rinkos poreikius, atspindinčius regionų darbo rinkos padėtį, ir tobulinti Užimtumo tarnybos veiklą taip, kad minėti poreikiai būtų patenkinti. Taryba būtų sudaroma iš Užimtumo tarnybos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir kitų ministerijų bei darbdavių atstovų. Dalyvauti Tarybos veikloje būtų atrenkami darbdaviai, kurie yra sukūrę daugiausiai darbo vietų skirtingose ekonominės veiklos šakose ir kurių mokamas atlyginimas didesnis nei šalies vidurkis. Tarybos sudarymo tvarką nustatytų bei veiklos nuostatus patvirtintų socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Siekiant atriboti Tarybos teisinį statusą nuo trišalio bendradarbiavimo pagrindu sudaromų trišalių tarybų (komitetų, komisijų) prie užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų (toliau – trišalės tarybos (komitetai, komisijos)), Tarybos veikloje nenumatomas darbuotojams atstovaujančių organizacijų atstovų dalyvavimas. Darbuotojams atstovaujančių organizacijų atstovai darbuotojų interesus užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo srityje gintų dalyvaudami minėtų trišalių tarybų (komitetų, komisijų) veikloje. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad dalyvauti trišalių tarybų (komitetų, komisijų) veikloje yra deleguojami darbdavių organizacijų atstovai, o dalyvauti Tarybos veikloje bus atrenkami darbdaviai, o ne jiems atstovaujančių organizacijų atstovai. Tarybos vykdoma veikla nedubliuotų šiuo metu vykdomos trišalių tarybų (komitetų, komisijų) veiklos.

Reorganizavus užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančias biudžetines įstaigas – Lietuvos darbo biržą ir teritorines darbo biržas – laukiami šie teigiami rezultatai:

1) pakeitus Lietuvos darbo biržos administracinę struktūrą ir sumažinus administracines funkcijas atliekančių darbuotojų skaičių, sprendimai būtų priimami greičiau ir kompetetingiau;

2) padidinus tiesiogiai su klientais dirbančių darbuotojų skaičių, paslaugos būtų teikiamos efektyviau ir orientuojamos į konkretaus darbdavio poreikius bei atsižvelgiant į konkretaus darbo ieškančiojo atvejį;

3) sumažintas perteklines funkcijas atliekančių darbuotojų skaičius leistų efektyviai naudoti skiriamas valstybės biudžeto, Užimtumo fondo ir kitų šaltinių lėšas.

Siūloma, kad Įstatymo projekto nuostatos įsigaliotų 2018 m. spalio 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, Lietuvos darbo biržoje ir teritorinėse darbo biržose būtų pradėti struktūriniai pokyčiai. Dėl numatytų Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų struktūrinių pokyčių galimas darbuotojų nepasitenkinimas, nes mažėtų šiose įstaigose dirbančių darbuotojų skaičius bei daugiau darbuotojų, kurie šiuo metu atlieka administracines funkcijas, būtų nukreipti į tiesioginį darbą su klientais. Be to, dėl 54 procentais planuojamo mažinti vadovų skaičiaus taip pat gali kilti pasipriešinimas numatytai pertvarkai. Vadovaujančias pareigas ėjusiems darbuotojams bus siūlomos pareigos, susijusios su aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimu ar darbo ieškančių asmenų aptarnavimu.

Lietuvos darbo biržos duomenimis, šiuo metu Lietuvos darbo biržoje ir teritorinėse darbo biržose dirba 7 proc. asmenų, kurie yra sulaukę pensinio amžiaus, todėl, įgyvendinant reorganizacijos metu numatytus struktūrinius pertvarkymus ir naikinant jų pareigybes, tikėtina, šie asmenys pasinaudotų reorganizacija ir išeitų į pensiją. Atleidžiami darbuotojai bus informuojami apie taikomas grąžinimo į darbo rinką užimtumo rėmimo priemones bei bus supažindinami su darbo paieškos galimybėmis.

Atsisakant teritorinių darbo biržų, kaip juridinio asmens teisės turinčių biudžetinių įstaigų, klientus aptarnaujančių padalinių skaičius nemažės.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai neturės. Atsižvelgiant į tai, kad teikiamu Įstatymo projektu ir su juo susijusiais įstatymų projektais nenumatoma reguliuoti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų visuomeninių santykių, Įstatymo projekto antikorporacinis vertinimas neatliktas.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus įstatymus, bus sudarytos palankesnės sąlygos verslui ir jo plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kartu su Įstatymo projektu teikiamas 21 susijęs įstatymų projektas (Įstatymo projekto lydimieji teisės aktai):

1. Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 4, 6, 7, 14 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
2. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 44¹, 45, 57, 58, 60, 62, 62¹, 101, 105 ir 106 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
3. Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
4. Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
5. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
6. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6, 27 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
7. Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
8. Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
9. Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
10. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
11. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
12. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
13. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 573 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
14. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
15. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
16. Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo Nr. XI-1860 6, 14 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
17. Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo Nr. I-270 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;

18. Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;

19. Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 8 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;

20. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 13, 19 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;

21. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

9. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymų projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus. Įstatymų projektuose naujų sąvokų nepateikiama.

10. Ar Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės normoms.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ne vėliau kaip iki 2018 m. rugsėjo 30 d. parengs ir Vyriausybei pateiks Vyriausybės nutarimų „Dėl sutikimo reorganizuoti biudžetines įstaigas teritorines darbo biržas“ ir „Dėl teritorinių darbo biržų reorganizavimo ir teritorinių darbo biržų reorganizavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektus. Socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2018 m. rugsėjo 30 d. nustatys Tarybos prie Užimtumo tarnybos sudarymo tvarką bei patvirtins veiklos nuostatus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų neprireiks. Reorganizacijos metu patiriamos išlaidos atleidžiamų darbuotojų išeitinėms kompensacijoms bus dengiamos iš 2018 m. planuojamų Lietuvos darbo biržos ir teritorinių darbo biržų darbuotojų darbo užmokesčiui mokėti skirtų lėšų ir papildomų valstybės biudžeto lėšų šiam tikslui nenumatoma. Įvykdžius reorganizaciją, planuojama sutaupyti apie 1,8 mln. Eur.

13. Rengiant Įstatymų projektus gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymų projektus specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra „Užimtumo tarnyba“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Kalba sutvarkyta

[Signature]
2014-10-19

Teksto skyriaus vedėja
[Signature]
2014-10-19

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
[Signature]
Linas Kukuras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 13, 16, 22, 23, 24,
25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas) IR SU JUO SUSIJUSIŲ
ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ (toliau kartu – Projektai)
(TAP-17-1377(2)(TAIS Nr. 17-12314)**

2017-10-26 Nr.NV-2731

Vilnius

Įvertinę Projekto ir su šiuo Projektu teikiamų įstatymų Projektų, patikslintų įvertinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. spalio 6 d. išvadoje Nr. NV-2546 pateiktas pastabas, atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų neturime, tačiau:

1. Atkreipiame dėmesį, kad siekiant teisėkūros ekonomiškumo, išlieka aktuali Teisės grupės išvadoje pateikta pastaba dėl konkrečios įstaigos pavadinimo nustatymo keičiamuose įstatymuose tikslingumo. Projektuose siūlomas konkrečios įstaigos pavadinimo – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, nustatymas ne tik šiuo atveju, bet ir ateityje, nusprendus keisti įstaigos pavadinimą, suponuoja būtinybę tikslinti redakciniu aspektu didelį kiekį kitų įstatymų (šiuo atveju kartu keičiami 22 įstatymai). Todėl apibendrintas įstaigos pavadinimo nustatymas įstatymuose, pavyzdžiui, apibrėžiant tik įstaigos prie ministerijos veiklos paskirtį, atitiktų teisėkūros ekonomiškumo ir aiškumo principus bei nevaržytų Vyriausybės diskrecijos spręsti dėl šios įstaigos pavadinimo (pavaldumo).

2. Pakartotinai pažymime, kad Projektu siūloma dvišalė Taryba prie Užimtumo tarnybos tam tikra apimtimi dubliuotų funkcijas Užimtumo įstatymo 18 straipsnyje nurodytų Trišalių tarybų (komitetų, komisijų) nuolatiniams ar atskiriems užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimo klausimams spręsti, kurioms taip pat suteikiama teisė svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl darbo rinkos paslaugų teikimo, užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir veiklos efektyvumo didinimo. Skirtingos tarybos iš esmės dalyvautų tos pačios užimtumo politikos įgyvendinime teikdamos pasiūlymus dėl tų pačių klausimų, nes nurodyto įstatymo straipsnio keisti nesiūloma.

3. Siūlome teisės technikos aspektu patikslinti su Projektu kartu teikiamus šiuos įstatymų projektus:

3.1. *Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto* pavadinime siūlytina atsisakyti perteklinės nuorodos į Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsnį. Patikslintas Lietuvos Respublikos darbo kodekso 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pavadinimas turi būti įrašytas ir į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektą, o taip pat ir Projektų aiškinamajame rašte.

3.2. *Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto* 1 straipsnyje keičiamoje nuostatoje vietoj vartojamos neapibrėžtos sąvokos „moksleiviai“ turėtų būti vartojama Švietimo įstatyme apibrėžta sąvoka „mokiniai“.

3.3. Įvertinus *Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 13, 19 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu* keičiamą Įmonių bankroto įstatymo 13 straipsnio 4 dalies reguliavimą, siūlytina kaip perteklinio reguliavimo atsisakyti vertinamos nuostatos paskutinio sakinio.

3.4. *Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 8 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu*, tikslinant Profesinio mokymo įstatymo 31 straipsnį, kartu turi būti keičiama ir šio straipsnio 6 dalis, patikslinant joje teikiamą nuorodą į netekusį galios Užimtumo rėmimo įstatymą.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis

Tatjana Knyzienė, tel. 870663862, el. p. tatjana.knyziene@lr.lt